

Törteli HÍRADÓ

XXVIII. évfolyam 5. szám

TÖRTEL KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA HIVATALOS TÁJÉKOZTATÓJA

2022. május

ANYÁK NAPJA ÉS MAJÁLIS TÖRTELEN

Donászy Magda: Édesanyámnak

*Te vagy a nap fenn az égen,
Én kis virág meseréten.
Ha nem lenne nap az égen,
nem nyílna ki a virág.
Virág nélkül de szomorú
lenne ez a nagy világ.*

2022. május 1-jén, május első vasárnapján, az édesanyákat köszöntötte Törtel Község Önkormányzata. Ebben az évben az Anyák napja és a Munka ünnepe egy napra esett. A derűs, vidám szórakozást nyújtó délután az édesanyák köszöntésével kezdődött. Godó Tibor polgármester elmondta ünnepi köszön-

tőjét, majd egy-egy-szál rózsát nyújtott át az ott lévő anyukáknak, nagymamáknak.

Az Anyák napi összeállítást a Törteli Tulipán Óvoda műsora nyitotta meg. Fellépett a Margaréta csoport. Felkészítők voltak: Ádám Éva és Bakos Imréné óvodapedagógusok és Szabó Andrea dajka néni.

Folytatása a 2. oldalon.

MENTOVICS ÉVA: KÖSZÖNTŐ

*Amikor az első napon iskolába léptem,
öltözködni, cipőt fűzni Ő segített nekem.
Ő tanított betűt írni, s elolvasni őket.
Elültettünk néhány magot, s lestük, amint nőnek.
Így nőttünk fel mi is szépen, mint kicsinyke hajtás,
s így lett a sok idegenből jó barát, és pajtás.
Napról-napra táplált minket mosollyal, tudással.
Megtanított arra is, hogy törődjünk egymással.
Lerakta az alapokat, erős legyen várunk.
Építgessük egyre följebb, s a tudásra vágyjunk.
Hisz az élet viharában az a vár áll legtovább,
amelyiknek jó stabilra építették alapját.
Megtanultuk, amit tudunk, az sohasem vész el.
A sok tudás, legyen fontos, ne érd be kevéssel!
Bölcs szavai elkísérnek, bármerre is járunk.
Szeretettel köszöntünk most tanítónk, tanárunk.*

PÁSZTORNÉ ANTAL MAGDOLNA: ÓVÓ NÉNI KÖSZÖNÖM

*Csak bizakodva szemléled életem,
Te soha sem kiabálsz én velem!
Hozzám lépsz rám nézel kedvesen,
Elmondod mi helyes, mi helytelen.*

*S ha játék közben bármi rosszat tettem,
Tudom, Te soha nem árulsz el engem....
Ezt szeretném most megköszönni neked
És azt, hogy úgy szeretsz, mint én téged!*

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

ANYÁK NAPJA ÉS MAJÁLIS TÖRTELEN...

Folytatás az 1. oldalról.

A Törteli Szent István Király Általános Iskola tanulóinak verses előadása következett. Felléptek: Tóth Jázmin, Fehér Réka Krisztina 1.b osztály, Ilyés Zoé 1.a osztály, Mészáros Csenge, Farkas Noémi Csilla 3.b osztály, Kolozsvári Boglárka 3.b osztály, Marticsek Réka 4.b osztály, Palásti Petra 4.b osztály.

Ezután a Nyugdíjas klub táncos műsorára került sor. Törtelen a Nyugdíjas klubot jelenleg, 6 év óta Ungvári Miklósné Marika vezeti, aki igyekszik a programokat változatosan összeállítani a kéthetente tartandó összejövetelekre. Néhány éve lelkes női tagjaival táncsoportot hozott létre, különböző formációkat tanultak már meg. A majálison a Cha-cha-cha táncuk került sorra, Dajka Tiborné betanításával.

A Dalma Dance Se klub táncai következtek, felkészítő: Kovács Alexandra. A Ceglédi tagozat csoportjától egy Dance és egy Show táncot láthattunk. A csoport egy éve van ebben a formációban. Számos versenyen szerepeltek, ahol eddig mindig dobogóra állhattak. Legutóbb egy hete, a tiszafüredi versenyről tértek haza egy arany és egy ezüstéremmel. A törteli tagozat egy szalagos balettel és egy fashion összeállítással készült erre a napra.

New Toptalent Fit-Kid bemutató Szolnokról érkező sportolói lélegzetelállító produkciókat mutattak be. Köszönjük, hogy megtisztelték Törtelt fellépésükkel.

DiFaNi Táncgyűlés. A csoport 2007-ben alakult, 4 gyermekkel. Jelenleg 4 korcsoportban, összesen 50 táncossal büszkélkedhetnek. Évek óta járnak országos táncversenyekre, ahonnan minden alkalommal éremmel térhetnek haza. Az elmúlt évek során egy hip-hop szólótáncossal elhozhatták a Legjobb koreográfiáért járó kupát, színpadi tánc kategóriában, felnőtt formációban pedig nekik ítélték az Országos Bajnok címet Charleston táncukért. Minden nyáron megrendezésre kerül évzáró táncgálájuk, ahol a gyerekek bemutathatják, mit tanultak abban az évben. Ezúton is szeretnék megköszönni mindenkinek, akik az elmúlt években segítettek, támogatták a csapatot és munkájukat. Nagyon hálásak érte! Májustól várják a jelentkezőket a Mini, Manó és Junior csapatokba! Keressék bizalommal vezetőjüket, Godó-Magyar Diána Dórá! Fellépett: a Mini, Manó és Junior csapatok egy része, majd a Nagy csoportból 3 táncos mutatkozott be.

A majális sztárprodukciója a DuplaKávé és Köteles Cindy koncertje volt. A fellépésüket dedikálás és fotózás követte.

A szép, napsütéses és szórakoztató délutánt a „Kalózok kincse” – zenés interaktív gyermekműsor zárta.

Díjmentes háttérprogramok voltak: Ugrálóvár, arcfestés, csillámtetoválás, kézműves asztalok, fa népi játékok. A rendezvényen büfé üzemelt és különféle árusok is megjelentek.

Törtel Község Önkormányzatán kívül a főszervezők között voltak: dr. Kolláth Ágnes jegyző, Jaczina Zoltánné óvodavezető, Tóth Gábor képviselő, Bakos Imre, a képviselőtestület kültagja és a legnagyobb szervezési munkát végezte a Déryné Művelődési Központ igazgatója, Senkei Rita és munkatársai, Tóthné Sebők Éva, Molnár Julianna és Tóth Tibor, valamint kisegítő munkatársuk, Oláh Dánielné Viola. Kezük munkája nyomán csodálatosan rendezett és virágosított

környezetben ünnepelhettünk. Köszönet Molnárné Rátóti Szilviának, hogy színvonalasan levezette a műsort, segítette munkánkat.

Köszönet még a Törtel Művelődésért Egyesület elnökének, Magyaré Tóth Andreának a szervezésben nyújtott segítségéért. Köszönet az önkormányzat fizikai állományának és a közmunka programban résztvevők munkájáért.

A rendezvényt biztosították: Jászkarajenői Rendőrőrs, Törtelért Polgárőr Egyesület, Törteli Faluvédő Polgárőr Egyesület, Abonyi Polgárőr Egyesület, Kőröstetétleni Polgárőr Egyesület. Köszönet munkájukért. A polgárőrségek munkáját szervezte és irányította Molnár János, a Törtelért Polgárőr Egyesület elnöke.

Jó idő, jó programok, jó hangulat – köszönjük, hogy ilyen sokan ellátogattak a rendezvényre és jól érezték magukat!

Czeróczi Ferencné alpolgármester

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

Beszámoló Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete áprilisi üléséről

Törtel Község Önkormányzata Képviselő-testülete éves munkatervének megfelelően 2022. április 25-én, a Polgármesteri Hivatal dísztermében tartotta rendes ülését.

Első napirendként Törtel község 2021. évi közbiztonsági és bűnügyi helyzetéről készült értékelő jelentés elfogadásáról döntött a testület. Az értékelőn személyesen részt vett a Ceglédi Rendőrkapitányság részéről Bori Zoltán r. alezredes, Közrendvédelmi Osztályvezető, valamint Gulyás Pál r. alezredes, a Jászkarajenői Rendőrőrs vezetője is. Az értékelőből kiemelhető, hogy a Ceglédi Rendőrkapitányság a bűncselekmények felderítési mutatója alapján a 13 megyei rendőrkapitányság közül 2020-ban 1., 2021-ben a 2. helyen végzett. Törtel községhez köthető bűncselekmények száma 2017 óta csökkenő tendenciát mutat: 2017 – 73; 2018 – 69; 2019 – 51; 2020 – 47; 2021 – 42, ebből kiemelt bűncselekmény 21 (testi sértés, garázdaság, lopás, rongálás).

A felderítési mutató eredményességét kedvezően befolyásolja a kihelyezett közterületi kamerák száma, ezért a testület további pályázati lehetőségeket keres, hogy ezek számát tovább növelhesse.

Az értékelőn az is elhangzott, hogy a rendőrség célja a közterületi rendőri jelenlét fokozása településünkön. Gulyás Pál elmondta, hogy kinevezésre került Törtel új körzeti megbízottja is, Gál György személyében.

A rendőrségi beszámoló után a Cegléd Hivatásos Tűzoltó-parancsnokság 2021. évi tevékenységéről készített beszámolót hallgatta meg a testület. Petrányi Sándor tűzoltó alezredes örömmel számolt be arról, hogy a készenléti állomány feltöltöttsége maximális, a személyi és tárgyi feltételek biztosítottak. 2021-ben is a szabadtéri és lakás jellegű tüzesetek voltak a legjellemzőbbek a környéken, de műszaki mentések száma is jelentős volt, főleg fakidőlés, viharkár elhárítása. Törtel vonatkozásában 2021-ben 17 beavatkozást igénylő eset történt: 11 tüzeset (szabadtéri és lakástűz) és 6 műszaki mentés (viharkár, közlekedési baleset, gázzzivárgás). A testület a beszámolót elfogadta és megköszönte a tűzol-

tók felelősségteljes munkáját.

Ezt követően a belső ellenőri tevékenységről szóló összefoglaló jelentést és intézkedési terveket tárgyalta a testület. Törtel Község Önkormányzatának belső ellenőrzését a Vincent Auditor Számviteli Szolgáltató és Tanácsadó Kft. végezte meghatározott terv szerint. 2021-ben a mezőéri tevékenység, a hivatalsegédi tevékenység, a kézbesítési gyakorlat és az önkormányzati települési támogatások ellenőrzése történt meg. A belső ellenőrök összesen 4 javaslatot fogalmaztak meg. A feltárt hiányosságok megszüntetésére intézkedési tervet készített az önkormányzat, melyek végrehajtásra is kerültek a szabályszerű, hatékony működés érdekében.

Elfogadásra került a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde SZMSZ-nek módosítása, illetve a bölcsőde szakmai programja és az ehhez kapcsolódó önkormányzati rendelet.

A várhatóan szeptember 1-jén induló ellátás igénybevételének módját, feltételeit ez a rendelet szabályozza. Az elfogadott rendelet alapján településünkön a gondozásért térítési díjat jelenleg nem kell fizetni. A bölcsődei étkezési térítési díjat is meghatározta a testület, a nyersanyag norma alapján 420 Ft/nap lesz.

Módosította a testület az önkormányzati tulajdonú bérlakásokkal kapcsolatos rendeletét. A település intézményeinek munkaerő-ellátottsága érdekében meghatározásra kerültek a szolgálati jellegű bérlakások bérlésével kapcsolatos helyi szabályok.

Döntés született arról is, hogy a Helyi Települési Értéktárba felvételre kerülnek Törtel Község híres vőfélyei (Tóth Dénes és Túri Dénes).

Dr. Kolláth Ágnes jegyző tájékoztatta a képviselőket a helyi adóztatási tevékenység alakulásáról, azon belül is a kintlévőségekről, behajtandó tartozásokról. A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény felhatalmazása alapján településünkön az alábbi helyi adók léteznek: magánszemélyek kommunális adója, helyi iparüzési és talajterhelési adó. Az önkormányzat által bevezetett adók közül a legfőbb bevételi forrást az iparüzési adó jelenti.

A tartozások beszedése érdekében az önkormányzat különféle behajtási tevékenységeket foganatosíthat. Ezek leggyakoribb formái: fizetési felszólítás, fizetési könnyítés (részletfizetés), NAV megkeresése, végrehajtás munkabérre. Összességében megállapítható, hogy az adózási fegyelem javult településünkön.

A BÁCSVÍZ tevékenységével kapcsolatos tájékoztatót is megvitatták a képviselők. 2021-ben több meghibásodásból adódó felújításra, illetve fejlesztésre is sor került. Pl. hálózati szivárgásfolyás megállítása, vízbekötési hibák javítása, vízmérők cseréje, új vízbekötések, vákumaknak javítása-cseréje, gépészeti javítások, stb. A testület jelezte a BÁCSVÍZ illetékesei felé a lakossági jelzéseket a vízminőséggel kapcsolatban, melyre várhatóan a törteli újság hasábjain fognak reagálni a szakemberek.

Döntött a testület pályázat benyújtásáról is. A TOP-PLUSZ-1.2.3-21. kód-számú belterületi utak fejlesztése forrásból a Temető út teljes felújítását (Szent István tértől) szeretné megvalósítani a testület. A pályázat 100%-os támogatási intenzitású.

Zárt ülés keretében az eseti megbízásokról szóló pénzügyi tájékoztatót vitatta meg a testület.

Május 2-án rendkívüli zárt ülésen a bölcsőde kialakításával kapcsolatos pótmunkák elvégzéséről döntött a testület.

Antalné Petrovics Erika

Ügyrendi és Szociális Bizottság
elnöke

ÖNKORMÁNYZATI HÍREK

MEG KELL ÚJÍTANI JÚNIUS 30-IG A LEJÁRT OKMÁNYOKAT

A koronavírus-járvány miatti veszélyhelyzet idején lejárató okmányok június 30-ig érvényesek, ezért az érintettek mielőbb újítsák meg azokat, hívta fel a figyelmet a Miniszterelnökség területi közigazgatásért felelős államtitkára. Több millió okmány érvényességét kell meghosszabbítani. Országszerte 310 kormányablakot lehet felkeresni időpontfoglalással vagy a helyszínen sorszámhúzással – tette hozzá. Időpontot foglalni a 1818-as telefonszámon vagy az idopontfoglalo.kh.gov.hu oldalon lehet.

Arra kérnek mindenkit, hogy ne várják meg az utolsó hónapokat, heteket, hanem mielőbb hosszabbítsák meg lejárató okmányaikat, így a személyi igazolványt, forgalmi és vezetői engedélyt, útlevelet, közgyógyellátási igazolványt vagy a mozgáskorlátozottak parkolási igazolványát.

www.tortel.hu

**EGYÉNI
GAZDASÁGOK
ÖSSZEÍRÁSA**

2022. május 13. – június 15.
A gazdáknak a földhasználattal, és az állattenyésztéssel kapcsolatban kell adatokat szolgáltatniuk.

ONLINE KITÖLTÉS
május 13–25. között,
a www.maja.ksh.hu oldalon

SZEMÉLYES, vagy TELEFONOS
válaszadás:
május 26. és június 15. között

NYEREMÉNYJÁTÉK!
A kérdőívet május 13–25. között online kitöltők között a KSH egy darab, **100 ezer forint értékű** vásárlási utalványt sorsol ki!

További információ: www.ksh.hu

GODÓ TIBOR

polgármester

fogadóórájának időpontja:

hetente péntek 09⁰⁰-11⁰⁰

A polgármester hivatalos elfoglaltsága miatt a fogadóóra elmaradhat!

CZERÓCZKI FERENCNÉ

alpolgármester

fogadóórájának időpontja:

minden hónap első keddjén

08⁰⁰-10⁰⁰

DR. KOLLÁTH ÁGNES

jegyző ügyélfogadása:

kedd: 13:00-15:00

csütörtök: 9:00-11:00

BARNA TOJÓTYÚK
egyéves,
jól tojó,
kedvezményes áron
15 db-tól megrendelhető.
Tel.: 30/860-2627

SZÜCS GRÁNIT
2200 MONOR, Ceglédi út 74. Információ: 06 30 431 5858
2700 CEGLÉD, Puskaporos u. 36. 6000 KECSKEMÉT, Ceglédi út 100.

Gránit síremlékek készletről, rövid határidővel!

Vállaljuk:
Egyedi gránit urna, egyes és duplás síremlékek
Gránit és mészkő:
ablakpárkány és
kerítés fedlap
készítését!

Több száz készleten lévő síremlékből választhat!

www.granitsirko.hu szucsgranit@gmail.com

A TULIPÁN ÓVODA ÉS MINI BÖLCSŐDE HÍREI

Mit szólnál egy öleléshez, jól esne az teneked?

Bele lenne csomagolva barátság és szeretet.

*Az ölelés azért csodás: szívünk, lelkünk benne van,
nem is értem miért félnek, kipróbálni annyian?*

(Aranyosi Ervin)

Az anyaság alázat, szolgálat és lemondás, egy élethosszig tartó aggodás.

Az egyik legszebb ünnepre készültünk az óvodában, mely nem más, mint az anyák napja. Köszönet, hála, szeretet, mely szívünkben dobban, hogy megköszönjük édesanyánknak, Ő a legfontosabb. Az előző évek tapasztalataiból, visszajelzéseiből csipegetve, úgy döntöttünk, hogy ebben az évben is szívhez szóló, bensőséges módon köszöntjük az édesanyákat. Rajzokkal, énekekkel, versekkel, kézműves ajándékokkal, s ami a legfontosabb, szeretettel, lelkesedéssel készültünk a nagy napra. A csoportszobák egy részét ünnepi hangulatba öltöztettük fel, ahol halk zene tette még ünnepibbé azt a néhány percet, melyet a gyermekek édesanyjuk ölében, anyához bújva töltöttek. Az ünnephez illően ünnepelő ruhában verssel köszöntötte minden gyermek az édesanyját, ezt követően boldog anyák napját kívánva adták át ajándékukat ANYÁNAK. A mosoly, a könnyek mind-mind jelen volt e néhány percben, mely úgy érezzük, a legfontosabb volt ezen a napon. Minden gyermek bátran mondta el a tanult verset, hisz nem a nagy közönség előtt szerepelve, szorongva érezte magát, hanem a bensőséges anya-gyermek kapcsolat került előtérbe. Mindenkiről képeket készítették az óvó nénik, melyet a szülők is meg kaptak, és óvodánk Facebook oldalán is megtalálhatók.

S mivel a család, az összetartozás fontossága mindig elsődleges, fontos szerepet tölt be mindennapjainkban, így arra gondoltunk, szervezünk egy családi napot. Nagy lelkesedéssel készültek az óvó nénik, pedagógiai asszisztensek, akik kézműves dolgokat barkácsoltak. Készültek nyakláncok, hajcsatok, szélforgók, hűtőmágnesek, sok más esztétikus, ízléses portéka, mely mind-mind gazdára várt a vásári forgatagban. Óvodánk minden dolgozója aktívan vett részt a vidám eseményen, ahol mi felnőttek is jól éreztük magunkat. A délelőtti folyamán Kóhalmi Ferenc bűvész szórakoztatta a vendégeket, melyet az óvodás csoportok zenés, táncos bemutatója követett. A gyermekek mosollyal az arcukon énekeltek, táncoltak, melyet a szülők nagy tapsal háláltak meg. A rendezvényen az Ebadta Ebtanoda interaktív kutya bemutatóját is láthatták a jelen lévők, s közben a kézműves kincsekből is választhattak a gyermekek, melyet az óvoda dolgozói árusítottak. Fából készített népi játékok, légvár is várta a gyermekeket, melyet mindenki kipróbált. Értékes tombola nyeremények kerültek kisorsolásra, minden felajánlónak köszönjük szépen a támogatást. Kiemelt támogatóink: Törtel Község Önkormányzata, Urbán Viktor, Közép-Magyarországi Gazdák Szövetkezete, PRAKTIKA Kft., TÖRTELI-MIX Kft. (Támogatóink további névsorát a Törteli Tulipán Óvoda és Mini Bölcsőde Facebook oldalán találhatják meg.) Egy nagyon jó hangulatú délelőttöt töltöttünk együtt a gyermekekkel, és családjaikkal, ahol az együttműködés ismét előtérbe került, hiszen egymás értékeinek figyelembe vételével tudjuk a számunkra legnagyobb kincs, a gyermek fejlődését előtérbe helyezni. Hálással köszönjük a szülők együttműködését, felajánlásait.

Sebők Anita óvodapedagógus

A Történelmi Szent István Király Általános Iskola hírei

„Te lehetsz a Gyök-ász!”

Helyi egyenlet/egyenlőtlenség megoldó matematikaverseny

Matematika

$$\frac{1}{2} + \frac{x}{2} = \frac{3}{2}$$

Mitől lehet még „vonzóbb” egy matematika verseny? Fura egy kérdés?

Köztudott, hogy a tanulók többsége irtózik a többszörösen összetett szöveges, illetve a logikai, kombinatorikai feladatoktól. Többünk fejében megfogalmazódott már az a kérdés, hogy csak annak a tanulónak lehet esélye egy matematika versenyen, aki penge ezen a területen? Úgy érezzük, hogy ez zsákutca? Hát erre próbáltunk rációzni!

Létrehoztunk egy olyan matematika versenyt, melyben teret kaphatnak iskolánk azon diákjai is, akik logikai képessége gyengébb, viszont nagyon szorgalmasak és pontosan számolnak. *Célunk volt rávilágítani, hogy rendszeres munkával ők is sikereket érhetnek el.*

Az általános iskolai, illetve középiskolai tanulmányok során az egyenletek/egyenlőtlenségek megoldásának elsajátítása kiemelt fontosságú. Rendkívüli módon fejleszti a matematikai gondolkodást, és ezáltal a problémamegoldó képességet, az algoritmikus gondolkodást, az összefüggéslátást, és nagymértékben a pontosságot!

A verseny, iskolánk 7-8. évfolyamos tanulói számára külön évfolyamonként volt meghirdetve. A versenyzőknek az egyenletek megoldását vagy más szóval „gyök”-ét kellett meghatározniuk. Innen ered a verseny neve is.

Bízunk benne, hogy mindenki megtalálta a maga szintjének megfelelő nehézségű feladatot, megteremtve ezáltal a kudarcmentes környezetet, matematikaversenyt. Célunk volt, hogy senkinek se maradjon üresen az „igazsághalmaza”! (igazsághalmaz=megoldások halmaza)

Gratulálunk minden versenyben résztvevő diáknak! Íme a helyezettek névsora:

7. évfolyam — 1. hely: Lengyel Henrietta, 2. hely: Bodzsár Alexandra.

GRATULÁLUNK

8. évfolyam — 1. hely: Lendvai Krisztián, 2. hely: Bakos Boglárka és Farkas Zsannett Krisztina, 3. hely: Fehér Patrik és Sárk Gergő.

Topai Sándor

Természettudományi munkaközösség vezető

ISMERETEK

ALKALMAZÁS

Matematika

A kompetencia a megszerzett elméleti tudás gyakorlati alkalmazásának képességét jelenti különböző élethelyzetekben.

Minden oktatás célja – az általános iskolától kezdve a középiskolákon, szakképzésen keresztül a felsőfokú oktatásig –, hogy a tanultakat különböző, akár teljesen új helyzetekben is alkalmazni tudjuk.

Ilyen élethelyzeteket próbáltunk előteremteni iskolánk „**Matematika Mindenkinek!**” című kompetencia alapú helyi levelező matematika versenyén, mely az 5., 6., 7. évfolyamos tanulók számára volt meghirdetve.

Meggyőződésünk, hogy a tudás alkalmazása is megtanulható és megfelelő feladatok gyakorlásával ez a fajta képesség hatékonyan fejleszthető. A gyermekek gyakran felteszik azt a kérdést, hogy „miért tanuljuk?”, illetve „hol használjuk?” Igyekeztünk megválaszolni, néhány feladat társaságában.

A verseny 4 fordulóból állt, fordulónként 10 feladattal. Minden feladatsor két nehézségi részből tevődött össze. Az *I.* rész könnyebb, a *II.* rész nehezebb feladatokat tartalmazott.

A verseny célja a központi felvételi vizsgára, illetve az Országos kompetenciamérésre történő felkészülés, melyen májusban minden 6. és 8. osztályos gyermeknek részt kell vennie.

Az eredmények, oklevelek kiosztása május 19-én történt meg. Köszönöm a gyermekek részvételét, a szülők támogatását. Gratulálunk!

A verseny eredménye:

5. évfolyam: 1. Kókai Lili és Szlávi Luca Panka; 2. Szabó Ramóna; 3. Bognár Jázmin Debóra.

6. évfolyam: 1. Valkó Anna; 2. Török Zoltán; 3. Dobos Milán Kristóf.

7. évfolyam: 1. Bodzsár Alexandra; 2. Somodi Boglárka Nóra; 3. Jatkovics Bianka.

Topai Sándor

Természettudományi munkaközösség vezető

Jatkovics Bianka 7.a osztályos tanuló, a fénykép elkészítésekor betegség miatt hiányzott.

A DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR HÍREI

A Magyar Költészet Napja

A Magyar Költészet Napjára emlékeztünk 2022. április 11-én, József Attila születésnapján. A jeles alkalomra egy rajzpályázatot írtunk ki, melynek keretén belül Petőfi Sándor: Falu végén kurta kocsmá című versének egy-egy versszakának rajzait küldhették el nekünk a gyermekek. Gyönyörű alkotások születtek, melyekből a legjobbakat zsűri választotta ki, majd elkészítettük a vers illusztrációs változatát a nyertes alkotásokkal. Ezt a kiadványt minden nyertes pályázó megkapta, de természetesen mindenkit jutalmaztunk. Hamarosan sor kerül a lovaskocsis kirándulásra, mellyel szintén minden pályázónak kedveskedni szeretnénk; egy félnapos lovaskocsis kirándulás során ellátogatunk a Kutya-kaparó csárdához, ahol a költő Petőfi Sándor maga is tiszteletét tette egykoron.

A megemlékezésen részt vettek a Törteli Szent István Király Általános Iskola tanulói, és egy-egy Lakos szavatai mellett tőlük is verseket hallgathattunk meg. Háttérprogramként a pályamunkák kiállítását tekinthették meg. Az ünnepet Csanád László megzenésített versekkel zárta gitárkísérettel. Végül vendéglátással búcsúztunk.

Köszönjük a Pedagógusok felkészítő munkáját, a részvételt.

Senkei Rita, igazgató

A DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR HÍREI

Déryné Művelődési Központ és Könyvtár

Tájékoztatjuk a tisztelt Lakosságot, hogy **2022.07.18- 08.07. között** intézményünk a megszokott módon **3 hetet ZÁRVA TART.**

Kellemes nyári pihenést kívánunk Mindenkinek!

2022. 06. 20- 24.
HÁGYOMÁNYŐRZŐ TÁBOR TÖRTELEN

Mire számíthat aki velünk táborozik?

Bábozás Néptánc Népi játékok Szalmafonás
Szappankészítés Múzeumlátogatás interaktív vetélkedővel
Kirándulás a Safari tó körül Dínó Safari
Cirkuszi előadás Safari Park Nagykőrös
Artista motoros bemutató Elefánt tréning
Safari vonat túra Reggeli Ebéd Uzsonna

És sok más program

Részvételi díj: 18 000 Ft/ gyermek, előleg május 20- ig fizetendő (8 000 Ft)
Testvérkedvezmény: 16 000 Ft/ 2. gyermek
A teljes összeg május 20-ig történő fizetése esetén a részvételi díj: 16 000 Ft/gyermek
Napidíj, ha 1 napra szeretne jönni valaki: 4 000 Ft/ nap
Bővebb információ és jelentkezés: 53-576-539

„Mi van ma, mi van ma, piros pünkösdi napja...”

PÜNKÖSDI BÁL A MALOMBAN
Törtel szépe választással.

A bál batyus bál, étel- ital hozható!
Dátum: 2022. 06. 11. (szombat)
Műsor: 19:00

"Dallamok szárnyán" a Fantázia Ponttal
50 perces nosztalgia műsor nagy filmslágerekkel, örökzöldekkel, táncdalokkal, operettel.

Zenél: Fajka István és zenekara
(20:00 órától)

Belépőjegy: 3 000 Ft/ fő

HELYFOGLALÁS : MUVHAZ@TORTEL.HU, 53-576-539
A "TÖRTEL SZÉPE" VÁLASZTÁSRA IRODÁNKBAN TUDNAK JELENTKEZNI.
A RENDEZVÉNYEN KÉP-, ÉS VIDEÓFELVÉTEL KÉSZÜL.

„ELHOZTA AZ ISTEN PIROS PÜNKÖSD NAPJÁT”

DÉRYNÉ MŰVELŐDÉSI KÖZPONT ÉS KÖNYVTÁR

Túra tábor Törtelen

2022. 07. 11- 15.

Programjaink közül

- Lovaskocsizás, lovas programok
- Kirándulás a vadnyugati városba
- Western show, ügyességi játékok, aranymosás, rengeteg érdekesség
- Kirándulás a Tanyaszínházhoz, interaktív feladatok, állatsimogató
- Kirándulás az Abonyi Parkerdőbe

A részvételi díj minden program költségét tartalmazza, valamint napi háromszori étkezést, meleg ebéddel.

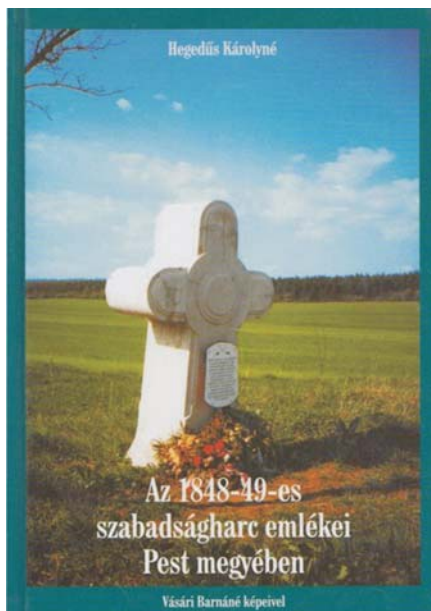
Részvételi díj: 18 000 Ft/ gyermek, előleg május 20- ig fizetendő (8 000 Ft)
Testvérkedvezmény: 16 000 Ft/ 2. gyermek
A teljes összeg május 20-ig történő fizetése esetén a részvételi díj: 16 000 Ft/gyermek
Napidíj, ha 1 napra szeretne jönni valaki: 4 000 Ft/ nap
Bővebb információ és jelentkezés: 53-576-539

A Történeli Falumúzeum Baráti Kör Egyesület jelenti

Az 1848-49-es szabadságharc emlékei Pest megyében

A cikk ötlete onnan származik, hogy be kellett mennem a Szegedi Somogyi Károly Könyvtárba, hogy kikölcsönözzek néhány kötelező irodalmat a vizsgáimra való felkészüléshez. Mivel a magyar történelemből kell vizsgáznom, ezért abban a szekcióban nézegettem a könyveket, és megakadt a szemem Hegedűs Károlyné 2003-ban kiadott könyvén, melynek címe **Az 1848-49-es szabadságharc emlékei Pest megyében**. Rögtön belenéztem, hogy benne van-e az én kis falum, és örömmel konstataáltam, hogy Törtelről is van egy rész. Ezután elnökünknek, Erdei László professzor úrnak is elküldtem a Törtelről szóló fejezetet, hogy van-e benne olyan, amiről nincs tudomása még az Egyesületnek. A professzor úr értékesnek és teljesnek találta a benne lévő információkat, és azt javasolta, hogy írhatnék a Történeli Híradóba erről egy cikket, mivel ezek az adatok és személyek csak kis részben ismeretesek, és azt sem gondolta volna, hogy ilyen sokan vettek részt a szabadságharcban a faluból. A további sorok a könyvből származnak.

A könyv szerzői emléktúrát tettek 2000. április 26-án **Törtelen és Abonyban**.

Törtel

A község szabadságharcos múltjára a Szentendrei Könyvtár „Hová menjek?” című, 1998-ban kiadott felhívásának egy rövid mondata hívta fel a szerzők figyelmét,

amely így szólt: „1849. január 24-én Perczel Mór itt szállt meg hadával.” A másik mondat pedig Békés Istvántól származik, amely szerint „1849. január 25-én Törtelről indult Perczel Mór honvédtábornok Cegléd felé. Az első összecsapások már a község határában kezdődtek. A ceglédi, illetve az abonyi ütközet után egy keserves hónapig táborozott itt a császári haderő, s minden módon zaklatta, gyötörte a lakosságot.”

Emlékhelyek

Nézzük hát, milyen nyomai vannak a történeseknek Törtelen? – felkiáltással ceglédi adatkiegészítő útkjükről a község felé vették az irányt. Ezt a polgármesteri hivatalban kezdték, de onnan az iskolába irányították őket.

Az iskola akkori igazgatónöje, Czeróczi Ferencné elmondta, hogy az esemény emlékei:

– **emlékfa**, amelyet az iskolakertben ültettek el a szabadságharc 150. évfordulóján. A kis fácska előtti márványtáblán csak a két évszám olvasható: **1848-1998**;

– **kopjafa Tizedes János honvéd hadnagy történeli lakos emlékére az iskolakertben**;

– **emléktábla a katolikus templom falán melynek felirata a következő:**

EMLÉKÜL
A
SZABADSÁGUNK
ÉS
KÖZTÁRSASÁGUNKÉRT
HARCOLÓ
1848-AS
HONVÉDEINK-
NEK
KARDOS
JÁNOS
TIZEDES
JÁNOS
BOROSS
JÓZSEF

Történeli a szabadságharcban

A szerzőknek forrásanyagaikban kutatva nem sikerült további adatokat szerezni a fentebb említett szabadságharcosokról. Bona Gábor sem tudott meg többet Tizedes Jánosról, mint amennyi itt szerepel róla. A Hadnagyok és főhadnagyok a szabadságharcban c. háromkötetes művében a neve és rangja után csak egy kérdőjelet tudott tenni.

A Haynau által elrendelt megyei összeírásban azonban további szabadságharcosokra bukkantak. Törtel helységben ebben 27 honvédet és egy századost sorolnak fel. Az összeírtak mindegyike történeli születésű, nem nemes származású, római katolikus vallású önkéntes volt. Foglalkozás szerint 24 földműves, 1 kocsis, 1 juhász és 1 kovács volt és 1849. május 30-tól 1849 augusztusig szolgáltak. Szabaduló levele egyiknek sem volt. Név (régí írásmód) szerint:

Folytatása a 11. oldalon.

EUTR AA5864452

Szálka 2004 Bt.
Törtel, Karinthly F. u. 2.
Nyitva: Hétfőtől-szombatig, Vas.: zárva

Érdeklődés és megrendelés:
53/376-791, 06-30/405-9006

Széles választékban a
TÜZIFA
folyamatosan
kapható!

- **Szélezetlen deszka**
- **Palánta karó - oszlopok**
- **Villanypásztor karó**
- **PB gázpalack csere**

Telephellyel, működési engedéllyel és mérleggel sem rendelkező, csak mobilon elérhető alkalmi tűzifa árus **NEM AZONOS A KERESKEDŐVEL!**
Az árak a meglévő készletre vonatkoznak!
AZ ÁRVÁLTOZTATÁS JOGÁT FENNTARTJUK!

A Törteli Falumúzeum Baráti Kör Egyesület jelenti

Folytatás a 10. oldalról.

- H/ 1. Demeter József
- H/ 2. Fehér János
- H/ 3. Palotay Mihály
- H/ 4. Lengyel György
- H/ 5. Káldy György
- H/ 6. Martizsek István
- H/ 7. Irázi? Pál
- H/ 8. Dobó János
- H/ 9. Pásztor Péter
- H/ 10. Bimbó Pál
- H/ 11. Fodor József
- H/ 12. Furáki Ferencz
- H/ 13. Jarvis János
- H/ 14. Kecskés József
- H/ 15. L. Tóth István
- H/ 16. Ábrahám János
- H/ 17. Krifszky Károly
- H/ 18. Durdács József
- H/ 19. Borsos József
- H/ 20. Német Pál
- H/ 21. Rikk Sándor
- H/ 22. Tóth Laczi Pál
- H/ 23. Újhelyi Pál
- H/ 24. Krebsz Sándor
- H/ 25. Kis István
- H/ 26. Pécsi Albes százados (volt tisztes)
- H/ 27. Guszkár József
- H/ 28. Dinnyés Mihály

Péchy Albert százados K/470-471

1823 Pest – ? Apja törteli földbirtokos. Magyar, evangélikus. 1839-től hadfi az 5. tüzérezredben (három évig az ezred iskoláján tanul.) 1847-ben leszerel és gazdálkodó lesz. 1848 októberétől honvéd tüzemester. November 17-től hadnagy és a kolozsvári háromfontos gyalogüteg parancsnoka az erdélyi hadszíntéren. 1849. március 18-tól főhadnagy ugyanitt. Júliustól százados és a kolozsvári hadosztály ütegparancsnoka. A szabadságharc után ismét gazdálkodó. A kiegyezés idején telekkönyvi ellenőr Szegeden. 1890-ben telekkönyvvezető Hódmezővásárhelyen. Mindkét időpontban a honvédegylet tagja. 1907-ben Hódmezővásárhelyen él.

Bercely Andor főhadnagy T/142

1820 Törtel (Pest megye) – ? Gimnáziumot végez. Volt hadfi. (1839-től a 12. gyalogezredben szolgált) 1848. szeptember 3-tól a Nógrád megyei önkéntes

A Törteli Falumúzeum Baráti Kör Egyesület megjelentetésében eddig a következő könyvek és kiadványok jelentek meg:

- A mi falunk, Törtel - 5 000 Ft
- Erdei László: Kóborlásaim az élet ösvényein - 4 000 Ft
- Törtel község értékei - 2 500 Ft
- Hazámhoz híven - Erdei László tüzér naplója és levelei 1939-1948 (Dr. Erdei László magánkiadása) - 2 000 Ft
- Erős Mihály emlékezik - 1 500 Ft
- Kristó László: Törtel község monográfiája - 1 000 Ft
- Törtel - Turisztikai útmutató - 1 000 Ft

Mindenkinek ajánljuk a könyveket, akiket érdekel a község története. Ajándéknak is kiváló lehetőség. Az időseknek nosztalgizni, a fiataloknak pedig, hogy megismerjék községünk múltját. Várjuk a kedves érdeklődőket, vásárlókat!

Érdeklődni: Déryné Művelődési Központ és Könyvtár
2747 Törtel, Dózsa György út 20-22.
Telefon: 06-53-576-539, 06-30-966-9296
Fax: 06-53-576-540
E-mail: muvhaz@tortel.hu, konyvtar@tortel.hu

nemzetőrzászlóalj főhadnagya, részt vett a Jellasics elleni harcokban. A zászlóalj honvéddé alakulásakor nem szerepel a tisztí névsorban (1849. május) Az 1850-es években a Nógrád megyei Bercelen gazdálkodik.

Az eset tanulsága, hogy fontos, hogy

nyitott szemmel járjunk a világban, hiszen sohasem tudhatjuk, hogy milyen szellemi „kincsekre” bukkanhatunk ezáltal.

Jurászik Bálint,
a Törteli Falumúzeum Baráti Kör
Egyesület tagja

MADARAK ÉS FÁK NAPJA – MÁJUS 10.

„Amint kilépünk az **otthonunk** ajtaján, és kisétálunk a kertbe vagy a közeli parkba, máris a természet vesz körül. Apró és nagyobb, lenyűgöző és izgalmas folyamatok ezrei játszódnak le körülötünk – kérdés, hogy észrevesszük-e őket.” (Peter Wohlleben)

A több mint 100 éves jeles nap, a **Föld napja** testvérünnepe, egy újabb alkalom a cselekvésre, természeti környezetünk megismerésére, védelmére. A madarak mellett a fák is egyre nagyobb szerephez jutnak a madarak és fák napján.

2022 **madara** a zöld küllő, a fája pedig a nagylevelű hárs.

A világ első madarak és fák napját Chernel István, a híres ornitológus szervezte meg 1902-ben Kőszegen, a párizsi európai madárvédelmi egyezmény alapján. Az ünnep hivatalossá Herman Ottó közreműködésével vált 1906-ban, amikor gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszter rendeletben írta elő a madarak és fák napjának megszervezését minden iskola számára. Egy 1994-es miniszteri rendelet pedig május 10-ét jelölte meg a jeles nap dátumának.

A fák védenek minket

Nem véletlen, hogy a madarak mellett a **fák** is egyre nagyobb hangsúlyt kapnak ezen a jeles napon. A fák lassítják az **éghajlatváltozást**, és számos „szolgáltatással” védik egészségünket, jóllétünket. A madaraknak, rovaroknak, mókusoknak és sokféle vadonélőnek otthont adó fák minket is védnek.

A fák oxigént termelnek és sok léghórt melegítő szén-dioxidot kötnek meg. Egy 50 éves lombos fa 50 kg oxigénnel dúsítja a léghórt és közel 70 kg szén-dioxidot dolgoz fel egy vegetációs időszakban, valamint 400 kg egyéb szennyeződést szűr ki a levegőből (por, nitrogén-dioxidok, kén-dioxid...), és évente kb. 4000 liter vízpárát juttat a levegőbe – enyhítve a forró nyarakat, a

városokban az ún. hősziget-hatást. A természetnek ez a hűtő, párasító „ökológiai szolgáltatása” **nem pótolható** energiafaló **légkondicionálókkal** és a ma oly divatos párapapukkal, vízmedencékkel.

<https://fna.hu/hir/madarakesfak>

(Peter Wohlleben A fák titkos élete című könyv írója.) **Sebők Jánosné**

Ez az öreg tölgy 20 méter magas, terebélyes koronájának átmérője 12 méter. Minden évben több mint 600 000 levelet hajt, melyek összalterülete 1200 m². „Lélegző” levéllemezeinek 15 000 m² nagyságú felülete akkora, mint 2 futballpálya. Ez a kifejtett tölgy egy napsütéses napon 18 kg szén-dioxidot alakít át úgy, hogy a levelein közben 36 000 m³ levegő áramlik át. Ebből a hatalmas mennyiségű levegőből szűri ki a port és a káros szennyezőket, és naponta 12 kg szerves tápanyagot és 10 ember napi oxigénigényét állítja elő. Ez az árnyat adó öreg tölgy naponta 400 liter vizet vesz fel és párologtat el, ezzel párasítja és hűti a levegőt. Ha ezt a fát kivágjuk, mert helyén új utat építünk, vagy mert valakit zavar, hogy az ereszcatornájába hullik a lombja, akkor 2000 darab, egyenként 1 m²-es koronájú facsemetét kellene ültetni ahhoz, hogy pótolni lehessen ennek az öreg matuzsálemnek a szerepét.

Egy ember évente átlag 175 kg oxigént lélegez be és 332 kg szén-dioxidot lélegez ki. Az, hogy elég levegőnk van, a növényeknek köszönhető. A növények ugyanis a léghórt szén-dioxid-tartalmát alakítják át fényenergia és víz segítségével a növekedésükhöz szükséges tápanyaggá. A folyamat mellékterméke az éltető oxigén – és a fák élen járnak az oxigéntermelésben.

Törteli Híradó

Törtel Község Önkormányzata
hivatalos tájékoztatója

Megjelenik havonta 1600 példányban
A kiadvány ingyenes

Szerkesztőség címe:
Törtel, Szent István tér 1.

Főszerkesztő: Czeróczi Ferencné
E-mail: tortelhirek@gmail.com

Felelős kiadó:

Törtel Község Önkormányzata
Törtel, Szent István tér 1.

Tördelőszerkesztő: Pásztor Zoltán

Nyomdai munka:
Magyar Közlöny Lap- és Könyvkiadó Kft.
6050 Lajosmizse, Gyártelep 4.

Terjeszti Törtel Község Önkormányzata